Europeiska unionens officiella tidning

SV
L-serien

2026/2383

3.11.2026

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2026/2383

av den 21 oktober 2026

om ändring av direktiven 2009/43/EG och 2009/81/EG vad gäller förenkling av överföringar inom EU av försvarsrelaterade produkter och förenkling av säkerhets- och försvarsupphandling

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 53.1, 62 och 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([1]),

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ([2]), och

av följande skäl:

(1) Unionen står inför ett akut och växande hot, vilket betonas i den gemensamma vitboken om europeisk försvarsberedskap 2030 (*den gemensamma vitboken*), som kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik lade fram den 19 mars 2025, särskilt kopplat till återgången till fullskaliga konflikter i Europa i och med Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Som svar på de ökande säkerhetsutmaningarna och för att stärka sitt strategiska oberoende och sin resiliens är det absolut nödvändigt att unionen vidtar beslutsamma åtgärder för att stärka sin försvarsförmåga och fortsätter att stå fast vid sitt stöd till Ukraina. En avgörande aspekt av denna insats är behovet att öka försvarsproduktionskapaciteten i unionen och förbättra försörjningstryggheten med målet att uppnå en verklig europeisk marknad för försvarsrelaterade produkter och tjänster så att det blir möjligt för unionen och dess medlemsstater att effektivt bemöta framväxande säkerhetsbehov. Det är mycket angeläget att öka den europeiska försvarsberedskapen för att säkerställa att unionen och dess medlemsstater senast 2030 har en stark europeisk försvarsposition.

(2) För att uppnå målen att öka medlemsstaternas och unionens försvarsberedskap och förbättra den inre marknadens funktion är en förenkling och harmonisering av lagstiftningen avgörande, så att unionens strategiska oberoende, transparens och ansvarsskyldighet främjas. Genom att effektivisera och anpassa de rättsliga ramarna kan unionen skapa en mer gynnsam miljö för försvarsindustrin, även för små och medelstora företag och midcap-bolag, för att driva, expandera, förnya och skapa den förmåga som är nödvändig för att säkerställa europeisk säkerhets- och försvarsberedskap. I den gemensamma vitboken fastställdes målen för denna förenkling av lagstiftningen som påverkar försvarsberedskapen.

(3) Ett välfungerande överföringssystem för försvarsrelaterade produkter i medlemsstaterna är en förutsättning för en unionsomfattande marknad för sådana produkter. Det kommer att främja samarbete inom EU mellan ekonomiska enheter, forskningsorganisationer och innovatörer som är verksamma på försvarsområdet, så att kunskapsöverföringen mellan enheter från hela unionen förbättras, innovation uppmuntras och den inre marknaden stärks. Ett undanröjande av onödiga hinder och barriärer kommer att främja utvecklingen av disruptiv teknik och innovativa industriprocesser. Därigenom kommer kritiska beredskapsbrister att hanteras och en mer dynamisk, konkurrenskraftig och flexibel europeisk försvarssektor att främjas.

([1]) EUT C, C/2026/30, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/30/oj.
([2]) Europaparlamentets ståndpunkt av den 16 september 2026 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 9 oktober 2026.

(4) Överföringar av försvarsrelaterade produkter inom unionen är föremål för föregående tillstånd i form av generella, globala eller individuella överföringstillstånd som beviljats eller offentliggjorts av den medlemsstat från vars territorium leverantören önskar överföra försvarsrelaterade produkter. Medlemsstaterna får undanta överföringar av försvarsrelaterade produkter från kravet på föregående tillstånd i de särskilda fall som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG ([3]). Med hänsyn till utvecklingen av säkerhetssituationen och införandet eller det fortsatta genomförandet av europeiska samarbetsprojekt på försvarsområdet – såsom de inom ramen för det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco), vilket inbegriper skapande eller återupplivande av regionala kluster inom försvarsindustrin, förstärkning av lokal industriell kapacitet, främjande av tekniköverföring, synergier och industriell expansion samt förstärkning av kritiska leveranskedjor samtidigt som fördelarna utvidgas till samtliga medlemsstater, projekt som finansieras inom ramen för unionens försvarsindustriprogram, europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse eller samarbetsinriktade försvarsmaterialprogram mellan medlemsstater, inbegripet inom ramen för strukturer för europeiska försvarsmaterielprogram (Seap) – som särskilt syftar till att stärka samarbetet inom unionen, är det lämpligt att utvidga förteckningen över fall där medlemsstaterna får undanta överföringar från föregående tillstånd. Undantag kan underlätta snabb tillgång till förmåga och förutsägbara villkor för industrin, inbegripet för små och medelstora företag och små midcap-bolag, på hela den inre marknaden. I synnerhet bör det vara möjligt för medlemsstaterna att undanta överföringar som är nödvändiga för genomförandet av europeiska samarbetsprojekt på försvarsområdet, såsom projekt inom ramen för Pesco, projekt som finansieras genom unionens försvarsindustriprogram, europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse eller samarbetsinriktade försvarsmaterialprogram mellan medlemsstater, inbegripet inom ramen för Seap:er, överföringar inom ramen för strukturerade industriella partnerskap inom EU, överföringar till unionens institutioner och organ och till Europeiska försvarsbyrån, överföringar mellan certifierade leverantörer och certifierade mottagare, överföringar i en brådskande situation till följd av en kris eller överföringar som syftar till att ge stöd och bistånd enligt artikel 42.7 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och överföringar kopplade till militärt bistånd och försvarsbistånd till följd av unionens åtgärder enligt artikel 28 i EU-fördraget.

(5) Eftersom strukturerade industriella partnerskap inom EU spelar en avgörande roll när det gäller att stärka konkurrenskraften, innovationen och resiliensen inom unionens försvarsindustri genom att främja samarbete över nationsgränser inom unionen, bör överföringar av försvarsrelaterade produkter inom sådana partnerskap underlättas. Sådana partnerskap – kännetecknade av stabilitet över tid och gemensamma mål – bidrar till utvecklingen av säker och interoperabel försvarsförmåga i unionen anpassad till unionens strategiska intressen. För att underlätta deras operativa effektivitet och säkerställa flexibilitet i leveranskedjorna är det lämpligt att införa ett generellt överföringstillstånd för överföringar inom ett strukturerat industriellt partnerskap inom EU eller göra det möjligt för medlemsstaterna att undanta sådana överföringar från kravet på föregående tillstånd. Sådana undantag bör tillämpas från fall till fall på specifika förekomster av strukturerade industriella partnerskap inom EU, till exempel ett visst konsortium eller samriskföretag eller en viss koncern, och bör inte användas som ett allmänt undantag tillämpligt på alla enheter som deltar i strukturerade industriella partnerskap inom EU. Genom denna ansats upprätthålls synligheten och kontrollen för medlemsstaterna när det gäller vilka enheter som omfattas av ett sådant undantag, vilket gör det möjligt för dem att kontrollera efterlevnaden av kriterierna i direktiv 2009/43/EG, ändrat genom det här direktivet.

(6) Det snabbt föränderliga säkerhetslandskapet kräver ytterligare flexibilitet som gör det möjligt för kommissionen och medlemsstaterna att reagera på ett målinriktat och smidigt sätt. Det är dessutom lämpligt att ge kommissionen befogenhet att, antingen på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ, lägga till nya fall där medlemsstaterna skulle kunna införa undantag från kravet på föregående tillstånd, vilket skulle göra det möjligt att öka flexibiliteten och potentialen för förenklade och påskyndade överföringar inom EU av försvarsrelaterade produkter.

(7) För att säkerställa ett effektivt och ändamålsenligt system för överföring inom EU av försvarsrelaterade produkter bör medlemsstaterna säkerställa att alla leverantörer som vill överföra sådana produkter från sitt territorium kan använda generella överföringstillstånd eller ansöka om globala eller individuella överföringstillstånd. Eventuella förhandsvillkor som medlemsstaterna inför bör grundas uteslutande på kriterier som är av direkt relevans för leverantörernas förmåga att följa lagstiftningen på området överföring och exportkontroll. Kriterier som leverantörernas rättsliga form eller status bör inte hindra vissa kategorier av leverantörer att använda generella överföringstillstånd eller ansöka om globala eller individuella överföringstillstånd.

([3]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (EUT L 146, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

(8) Det är lämpligt att införa ett generellt överföringstillstånd för överföringar mellan certifierade leverantörer och certifierade mottagare. För att ytterligare främja samarbetet mellan och integrationen av dessa företag bör ett sådant generellt överföringstillstånd omfatta fler försvarsrelaterade produkter än de befintliga generella överföringstillstånden för överföringar till certifierade mottagare. Certifierade företag har visat stor förmåga att följa reglerna för överföring och exportkontroll och har också burit stora kostnader för certifiering. De bör tillåtas att dra nytta av förenklade och mindre betungande möjligheter att utföra överföringar inom EU. Till följd av införandet av ett sådant generellt överföringstillstånd bör artikel 9 i direktiv 2009/43/EG ändras för att ta hänsyn till certifieringen av leverantörer.

(9) I enlighet med artikel 1.2 i direktiv 2009/43/EG påverkar det direktivet inte medlemsstaternas handlingsfrihet när det gäller export av försvarsrelaterade produkter.

(10) I direktiv 2009/43/EG föreskrivs att medlemsstaterna ska kunna införa andra generella överföringstillstånd än de som anges i artikel 5.2 i det direktivet. Denna möjlighet kan dock hämmas av nationella bestämmelser som begränsar flexibiliteten och de nationella behöriga myndigheternas kapacitet att fullt ut utnyttja de instrument som infördes genom direktiv 2009/43/EG. Ytterligare typer av generella överföringstillstånd kan till exempel avse överföringar som är nödvändiga för genomförandet av projekt som finansieras genom unionens försvarsindustriprogram, koncerninterna överföringar eller överföringar vid en brådskande situation till följd av en kris. Genom ökad användning av generella överföringstillstånd skulle medlemsstaterna bidra till en väl fungerande europeisk försvarsmarknad och ytterligare integration av den i hela unionen, inbegripet gränsöverskridande tillgång till försvarsleveranskedjor inom EU, särskilt för små och medelstora företag och midcap-bolag. Det är därför lämpligt att kräva att medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning tillåter införande av andra generella överföringstillstånd än de som anges i artikel 5.2 i direktiv 2009/43/EG.

(11) Genomförandet av unionens försvarsindustriprogram, såsom Europeiska försvarsfonden, hindras ofta av betydande förseningar i överföringen av försvarsrelaterade produkter, på grund av medlemsstaternas långa och komplexa förfaranden för att erhålla överföringstillstånd. I synnerhet små och medelstora företag missgynnas av dessa förseningar i oproportionerlig grad och utsätts på grund av detta för konkurrensnackdelar jämfört med större marknadsaktörer. Dessa förseningar har en negativ inverkan på programmens övergripande effektivitet och ändamålsenlighet och kan undergräva unionens och medlemsstaternas förmåga att i tid och kostnadseffektivt utveckla och förvärva den försvarsförmåga som de behöver. Det är därför nödvändigt att införa generella överföringstillstånd för dessa program. Tillämpningsområdet för dessa generella överföringstillstånd bör omfatta alla överföringar, oavsett om de är materiella eller immateriella, som leverantören måste utföra för genomförandet av projektet och i möjligaste mån längs hela leveranskedjan. Dessa generella överföringstillstånd bör omfatta de försvarsrelaterade produkter som anges i bilagan till direktiv 2009/43/EG och bör tillämpas uteslutande på de överföringar som är nödvändiga för genomförandet av specifika projekt. Dessa generella överföringstillstånd bör endast omfatta överföringar av försvarsrelaterade produkter inom EU. Om en enhet som är etablerad i ett tredjeland också deltar i ett projekt som finansieras genom unionens försvarsindustriprogram bör kontrollen av export till en sådan enhet i ett tredjeland inte påverkas av bestämmelserna i det direktivet utan även i fortsättningen omfattas av medlemsstaternas politik för exportkontroll. Medlemsstaterna bör i möjligaste mån också föreskriva att sådana tillstånd kan gälla för hela livslängden för den produkt som utvecklats inom ett visst projekt, inklusive produktions-, underhålls- och uppgraderingsfaserna. Införandet av sådana generella överföringstillstånd skulle minska förseningarna, öka effektiviteten och underlätta samarbetet mellan företag som deltar i dessa projekt och därigenom stödja utvecklingen av en stark och konkurrenskraftig försvarsindustri i unionen. Den terminologi som används i detta sammanhang bör anses vara identisk med den i ett standardbidragsavtal för unionens försvarsprogram.

(12) Med hänsyn till den tekniska utvecklingen är det dessutom nödvändigt att anpassa kraven på den information som ska tillhandahållas av leverantörer av försvarsrelaterade produkter, eftersom de nuvarande bestämmelserna skulle kunna visa sig betungande vid immateriell överföring av mjukvara och teknik. Det är lämpligt att ge leverantörer den flexibilitet som krävs samtidigt som ansvarsskyldighet, öppenhet och kontroll upprätthålls, för att underlätta en effektiv och ändamålsenlig överföring av försvarsprodukter inom unionen. Behovet att ändra dessa krav för immateriell överföring av mjukvara och teknik kräver en bedömning från fall till fall. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att dessa krav inte är oproportionerliga för leverantörerna. Dessa krav bör stå i proportion till medlemsstaternas kontrollmål och vid behov anpassas för att möjliggöra övervakning av överföringsverksamheten utan att leverantörerna åläggs otillbörliga skyldigheter.

(13) I syfte att underlätta samarbetet mellan företag inom unionen bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) delegeras till kommissionen med avseende på att ändra förteckningen över överföringar som kan undantas från kravet på föregående tillstånd, i syfte att inkludera fall där överföringar är nödvändiga för samarbetet inom EU. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ([4]). För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

(14) I den mån detta direktiv ändrar direktiv 2009/43/EG är den lämpliga rättsliga grunden för dessa ändringar artikel 114 i EUF-fördraget.

(15) För att utveckla den förmåga och den militära beredskap som är nödvändig för att på ett trovärdigt sätt avskräcka från väpnad aggression och stärka unionens säkerhet och strategiska oberoende behövs en betydande ökning av de europeiska försvarsinvesteringarna. På grundval av prognoserna för ett gradvist utnyttjande skulle försvarsinvesteringarna kunna uppgå till minst 800 miljarder EUR under de kommande fyra åren, inklusive de utgifter som finansieras med 150 miljarder EUR från instrumentet säkerhetsaktion för Europa (Safe), som inrättades genom rådets förordning (EU) 2025/1106 ([5]). Dessa betydande investeringar i försvaret från medlemsstaternas sida inbegriper omfattande offentlig upphandling. För att ökade utgifter också ska leda till ökad förmåga är det lämpligt att förenkla vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG ([6]), som reglerar upphandling på försvars- och säkerhetsområdet av byggentreprenader, varor och tjänster, samtidigt som en välfungerande unionsomfattande försvarsmarknad upprätthålls. Medlemsstaterna bör ges både flexibilitet att snabbt fylla på sina lager och förmåga att göra detta på ett hållbart sätt, vilket bäst kan uppnås genom att fullt ut utnyttja den inre marknadens potential. Genom att effektivisera reglerna för försvarsupphandling i unionen bör medlemsstaterna ges den flexibilitet som behövs för att bemöta framväxande säkerhetsbehov, och samtidigt främjas en konkurrenskraftig och integrerad europeisk försvarsmarknad som stöder deras långsiktiga försvarsförmåga.

(16) För att uppnå den flexibilitet som behövs för att bemöta framväxande säkerhetsbehov är det nödvändigt att höja tröskelvärdena för kontrakt som omfattas av direktiv 2009/81/EG. Denna justering skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att inrikta sina resurser på de mest kritiska kontrakten, samtidigt som den skulle minska industrins administrativa börda för mindre upphandlingsförfaranden, vilket skulle bidra till att minska regleringskomplexiteten och kostnaderna i samband med dessa kontrakt, och på samma gång även främja ett större deltagande av dem som är på väg in på marknaden, särskilt uppstartsföretag och expanderande företag, i mindre och tillgängligare upphandlingsmöjligheter. Även om ett kontrakt inte når upp till tröskelvärdena bör dock de allmänna principerna för offentlig upphandling enligt unionsrätten, inbegripet transparens, icke-diskriminering och likabehandling samt proportionalitet, vara fortsatt tillämpliga.

(17) Dessutom bör medlemsstaterna ges den flexibilitet som behövs för att kunna dra nytta av alla tillgängliga verktyg som rör offentlig upphandling. För att öka antalet sätt på vilka upphandlande myndigheter eller enheter kan genomföra offentlig upphandling bör möjligheten att använda det öppna förfarandet och det dynamiska inköpssystemet läggas till. Dessa två förfaranden bygger på de förfaranden som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU ([7]). Det är viktigt att upphandlande myndigheter eller enheter när så är möjligt använder fler kriterier på grundval av förhållandet mellan kvalitet och pris när de använder sig av ett dynamiskt inköpssystem.

([4]) EUT L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([5]) Rådets förordning (EU) 2025/1106 av den 27 maj 2025 om inrättande av instrumentet säkerhetsaktion för Europa (Safe) genom förstärkning av den europeiska försvarsindustrin (EUT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

([6]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggentreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([7]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

(18) Det är mycket angeläget för unionen att mobilisera sin totala innovationskapacitet och styra betydande investeringar till att återfå försprånget i syfte att förhindra teknikberoenden. Direktiv 2009/81/EG bör också anpassas för att bättre stödja upphandling av innovation, för att säkerställa att de betydande investeringar som medlemsstaterna gör för att öka sin försvarsberedskap är framtidssäkrade och ger långsiktiga fördelar. Genom att underlätta upphandlingen av innovativa försvarslösningar kan unionen uppmuntra utveckling av spjutspetsteknik och motsvarande förmåga, och slutligen omvandla försvaret genom disruptiv innovation och förbättra effektiviteten och resiliensen hos sina försvarssystem. För att bättre stödja upphandling av forskning och utveckling och innovativa lösningar bör ett ändrat och mer flexibelt förfarande för innovationspartnerskap baserat på direktiv 2014/24/EU införas i direktiv 2009/81/EG.

(19) I direktiv 2009/81/EG fastställs särskilda regler som är tillämpliga i en brådskande situation till följd av en kris, till exempel förkortade tidsfrister för mottagande av anbud och möjligheten att använda det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande av ett meddelande om upphandling. I detta sammanhang är det viktigt att understryka den dynamiska karaktären hos begreppet ”kris”, för att klargöra att det omfattar nödsituationer som uppstår till följd av utvecklingen av utdragna krissituationer, inbegripet utvecklingen av den geopolitiska situationen. I definitionen av en kris i artikel 1.10 i direktiv 2009/81/EG erkänns att en kris kan kvarstå och utvecklas över tid, även efter den händelse med skadliga konsekvenser som utlöste den.

(20) Det behövs fler och bättre samarbetsinvesteringar, från forskning till utveckling av komplexa system, från kommersialisering till upphandling, i syfte att öka unionens tekniska suveränitet. Gemensam upphandling från medlemsstaternas sida är avgörande för att förbättra effektiviteten, ändamålsenligheten och interoperabiliteten i försvarsförmågan och därigenom bidra till ett starkare och mer sammanhållet europeiskt försvar. Med utgångspunkt i kommissionens tillkännagivande från 2019 om vägledning om gemensam upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ([8]) är det nödvändigt att fastställa bestämmelser som gäller när medlemsstater ansluter sig till samarbetsprogram som bygger på forskning och utveckling i de senare skedena av programmens livslängd efter det att forsknings- och utvecklingsfasen har avslutats. Dessutom, och för att stödja de senare skedena av livslängden för unionsfinansierade forsknings- och utvecklingsprogram på försvarsområdet, är det nödvändigt att klargöra att medlemsstaterna kan dra nytta av undantaget för samarbetsprogram som bygger på forskning och utveckling på samma villkor även för projekt som finansieras inom ramen för forsknings- och utvecklingsprogram på försvarsområdet, såsom Europeiska försvarsfonden. Detta skulle medföra den rättsliga förutsebarhet som är nödvändig och säkerställa att den flexibilitet som möjliggörs genom undantaget stöder fortsatta projekt inom ramen för Europeiska försvarsfonden inom en samarbetsram även efter det att forsknings- och utvecklingsfasen har slutförts. Det skulle dessutom klargöra att medlemsstater som ansluter sig efter forsknings- och utvecklingsfasen som verkliga deltagare i samarbetsprogrammet också kommer att omfattas av undantaget.

(21) För att ytterligare stödja gemensam upphandling och säkerställa rättslig förutsebarhet är det nödvändigt att ändra direktiv 2009/81/EG för att fastställa regler om upphandling som involverar upphandlande myndigheter eller enheter från olika medlemsstater.

(22) För att snabbt och samordnat kunna bemöta framväxande säkerhetsutmaningar kan upphandlande myndigheter eller enheter tillåta motparter från andra medlemsstater att ansluta sig till ett befintligt ramavtal under dess löptid även om ramavtalet inte föreskriver en sådan möjlighet, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2643 ([9]). Detta ökar effektiviteten, förhindrar dubbelarbete och främjar gränsöverskridande samarbete, interoperabilitet och stordriftsfördelar.

([8]) Kommissionens tillkännagivande om vägledning om gemensam upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (direktiv 2009/81/EG om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet) (EUT C 157, 8.5.2019, s. 1).

([9]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2643 av den 16 december 2025 om inrättande av programmet för europeisk försvarsindustri och en ram med åtgärder för snabb tillgång till och leverans av försvarsprodukter (Edip-förordningen) (EUT L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).

(23) För att ge medlemsstaterna större förutsägbarhet och stabilitet i deras planering av försvarsupphandling är det nödvändigt att ändra reglerna för ramavtal. För att återspegla försvarssektorns särdrag är det nödvändigt att förlänga ramavtalens maximala möjliga löptid till tio år, så att det blir möjligt för medlemsstaterna att upprätta långsiktiga partnerskap med industrin och planera sina behov av försvarsupphandling med större visshet, samtidigt som det säkerställs att unionens regler för försvarsupphandling förblir flexibla och anpassade till försvarssektorns specifika behov.

(24) Direktiv 2009/81/EG bör också återspegla relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol och anpassas till bestämmelserna i direktiv 2014/24/EU när det gäller ändring av kontrakt. I synnerhet bör reglerna om ändring av ramavtalet tillämpas på samma sätt i direktiv 2009/81/EG som i direktiv 2014/24/EU.

(25) Om möjligt bör de upphandlande myndigheterna eller enheterna strukturera ramavtal, dynamiska inköpssystem och innovationspartnerskap på ett sätt som underlättar små och medelstora företags deltagande, inbegripet genom användning av delar, proportionella urvalskriterier och icke-diskriminerande tekniska specifikationer, såsom tillgång för leverantörer av teknik med dubbla användningsområden och företag som är verksamma inom både den civila sektorn och försvarssektorn, inbegripet lokala innovativa företag och aktörer från mindre medlemsstater med industrier under utveckling.

(26) För att minska den administrativa bördan för medlemsstaterna bör vissa skyldigheter i fråga om statistisk rapportering om försvarsupphandling tillfälligt upphävas, så att de nationella myndigheterna kan fokusera på genomförandet av sin försvarspolitik och en effektiv användning av sina resurser, utan att transparensen och ansvarsskyldigheten äventyras.

(27) I den mån detta direktiv ändrar direktiv 2009/81/EG är den lämpliga rättsliga grunden för dessa ändringar artiklarna 53.1, 62 och 114 i EUF-fördraget.

(28) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen att förenkla de regler som är tillämpliga på överföring inom EU av försvarsrelaterade produkter och på upphandling av kontrakt för byggentreprenader, varor och tjänster på försvars- och säkerhetsområdet för att säkerställa en väl fungerande inre marknad, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna med tanke på den gränsöverskridande karaktären hos försvarsrelaterade överföringar och upphandlingar, utan kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(29) Direktiven 2009/43/EG och 2009/81/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 2009/43/EG

Direktiv 2009/43/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 3 ska följande punkter läggas till:

”8. *kris*: kris enligt definitionen i artikel 1.10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG (*).

9. *struktureratindustriellt partnerskap inom EU*: ett stabilt och varaktigt samarbetsarrangemang mellan två eller flera enheter som är etablerade i olika medlemsstater, inom ramen för vilket sådana enheter utgör en del av en gemensam koncern, ett konsortium, ett samriskföretag eller en annan på liknande sätt strukturerad enhet och gemensamt arbetar med utformning, utveckling, produktion, montering, leverans eller marknadsföring av en försvarsrelaterad produkt eller stöd under hela dess livscykel.

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggentreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).”

2. Artikel 4.2, 4.3 och 4.4 ska ersättas med följande:

”2. Trots vad som sägs i punkt 1 får medlemsstaterna undanta överföringar av försvarsrelaterade produkter från kravet på föregående tillstånd enligt den punkten i ett eller flera av följande fall:

a) Leverantören eller mottagaren är ett statligt organ eller en del av försvarsmakten.

aa) Mottagaren är en unionsinstitution eller ett unionsorgan, eller Europeiska försvarsbyrån.

b) Det är fråga om leveranser som unionen, Nato, Internationella atomenergiorganet (IAEA) eller andra mellanstatliga organisationer gör i syfte att fullgöra sina uppdrag.

ba) Mottagaren och leverantören är företag som certifierats i enlighet med artikel 9.

c) Överföringen är nödvändig för genomförande av ett samarbetsinriktat försvarsmaterialprogram mellan medlemsstater, inbegripet projekt inom ramen för det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco), strukturer för europeiska försvarsmaterielprogram (Seap) och europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse.

ca) Överföringen är nödvändig för genomförande av ett projekt som finansieras inom ramen för ett av unionens försvarsindustriprogram.

cb) Överföringen sker inom ramen för ett strukturerat industriellt partnerskap inom EU.

cc) Överföringen sker i en brådskande situation till följd av en kris.

cd) Överföringen syftar till att ge stöd och bistånd enligt artikel 42.7 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget).

d) Överföringen är kopplad till humanitär hjälp vid en katastrof eller som gåva i en nödsituation.

da) Överföringen är kopplad till militärt bistånd och försvarsbistånd till följd av unionsåtgärder enligt artikel 28 i EU-fördraget, varvid rådet enhälligt fattar beslut enligt artikel 41.2 i EU-fördraget.

e) Överföringen är nödvändig för, eller efter, reparation, underhåll, utställning eller demonstration.

3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter för att komplettera detta direktiv i enlighet med artikel 13a, på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ, med avseende på att ändra punkt 2 i den här artikeln i syfte att inkludera något av följande ytterligare fall:

a) Överföringen sker under sådana förhållanden att den inte påverkar den allmänna ordningen eller den allmänna säkerheten.

b) Kravet på föregående tillstånd har blivit oförenligt med medlemsstaternas internationella åtaganden till följd av att detta direktiv antagits.

c) Överföringen är nödvändig för sådant mellanstatligt samarbete som avses i artikel 1.4.

d) Överföringen är nödvändig för samarbete inom EU.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att leverantörer som vill överföra försvarsrelaterade produkter från deras territorium får använda generella överföringstillstånd eller ansöka om globala eller individuella överföringstillstånd i enlighet med artiklarna 5, 6 och 7. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 8 ska inga förhandsvillkor införas som skulle hindra leverantörer att använda generella överföringstillstånd eller ansöka om globala eller individuella överföringstillstånd, på grundval av kriterier som inte är kopplade till deras kapacitet att fullgöra sina skyldigheter på områdena överföring och exportkontroll.”

3. Artikel 5 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Följande led ska införas:

”ba) Mottagaren och leverantören är företag som certifierats i enlighet med artikel 9.”

ii) Följande led ska läggas till:

”e) Offentliggörandet krävs enligt artikel 5a.

f) Offentliggörandet krävs enligt artikel 5b.”

iii) Följande stycke ska läggas till:

”Det generella överföringstillstånd som avses i första stycket ba ska tillämpas åtminstone på de försvarsrelaterade produkter som omfattas av det generella överföringstillstånd som avses i första stycket b.”

b) Följande punkt ska införas:

”2a. Medlemsstaterna ska i sin lagstiftning föreskriva en möjlighet att införa andra generella överföringstillstånd än de som avses i artikel 5.2.”

c) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. De medlemsstater som deltar i ett mellanstatligt samarbetsprogram – till exempel Pesco-projekt, Seap:er och europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse – om utveckling, tillverkning och användning av en eller flera försvarsrelaterade produkter får offentliggöra ett generellt överföringstillstånd för överföringar till andra medlemsstater i programmet, om dessa överföringar är nödvändiga för programmets genomförande.”

4. Följande artiklar ska införas:

”*Artikel 5a*

Tillstånd för överföringar som är nödvändiga för genomförandet av projekt som finansieras inom ramen för unionens försvarsindustriprogram

1. Medlemsstaterna ska offentliggöra generella överföringstillstånd som omfattar alla överföringar som är nödvändiga för genomförandet av projekt som finansieras inom ramen för unionens försvarsindustriprogram. Dessa tillstånd ska omfatta de försvarsrelaterade produkter som anges i bilagan och ska tillämpas uteslutande på de överföringar som är nödvändiga för genomförandet av specifika projekt.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att det tillståndssystem som avses i punkt 1 även ska tillämpas på de senare skedena av projektens livslängd efter de stadier som finansieras inom ramen för unionens försvarsindustriprogram.

3. Medlemsstaterna ska inte kräva några ytterligare åtaganden, till exempel tillstånd avseende slutanvändning, eller begränsningar av export av försvarsrelaterade produkter, om ett finansieringsavtal eller kontrakt som ingås inom ramen för unionens försvarsindustriprogram innehåller ett åtagande om att försvarsrelaterade produkter som är kopplade till genomförandet av eller utgör resultatet av ett visst projekt inte kommer att delas utan tillstånd mellan andra än deltagarna i finansieringsavtalet eller parterna i det berörda kontraktet, den finansierande eller upphandlande myndigheten eller, i förekommande fall, kommissionen, när den inte är den finansierande eller upphandlande myndigheten, samt revisionsrätten i enlighet med punkt 4.

4. I finansieringsavtalet eller kontraktet får det fastställas på vilka villkor försvarsrelaterade produkter som är kopplade till genomförandet av ett visst projekt kan överföras till revisionsrätten när deltagarna, de finansierande eller upphandlande myndigheterna eller, i förekommande fall, kommissionen, när den inte är den finansierande eller upphandlande myndigheten, är rättsligt skyldiga att göra detta.

Artikel 5b

Tillstånd för överföringar som sker inom ramen för ett strukturerat industriellt partnerskap inom EU

1. Medlemsstaterna ska offentliggöra generella överföringstillstånd för överföringar som sker inom ramen för ett strukturerat industriellt partnerskap inom EU.

2. De tillstånd som avses i punkt 1ska också tillämpas på immateriell överföring av mjukvara och teknik.”

5. I artikel 8 ska följande punkt införas:

”3a. Medlemsstaterna ska säkerställa proportionalitet vid tillämpningen av bestämmelserna i denna artikel när det gäller immateriell överföring av mjukvara och teknik och ska, särskilt när det gäller punkt 3 b och c, undvika oproportionerliga rapporteringsskyldigheter för leverantörerna.”

6. Artikel 9 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter för certifiering av företag som är etablerade på deras territorium och som mottar eller levererar försvarsrelaterade produkter inom ramen för överföringstillstånd som offentliggjorts av medlemsstater i enlighet med artikel 5.2 b och ba.”

b) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Inledningen ska ersättas med följande:

”Certifieringen ska fastställa företagets tillförlitlighet, i synnerhet vad avser dess förmåga att iaktta unionslagstiftning och nationell lagstiftning om överföring och exportkontroll, särskilt när det gäller åtgärder för tillbörlig aktsamhet som inbegriper bedömning av risker i samband med export av produkterna samt exportbegränsningar för försvarsrelaterade produkter som mottagits inom ramen för ett överföringstillstånd från en annan medlemsstat. Tillförlitligheten ska bedömas enligt följande kriterier:”

ii) Leden a och b ska ersättas med följande:

”a) Dokumenterad erfarenhet av överföringar och export på försvarsområdet, där särskild hänsyn tas till företagets tidigare efterlevnad av tillämpliga överförings- och exportkontroller inbegripet exportrestriktioner, eventuella domstolsbeslut på området, eventuella tillstånd att tillverka eller sälja försvarsrelaterade produkter samt anlitande av erfaren ledningspersonal.

b) Relevant industriverksamhet på området för försvarsrelaterade produkter i unionen.”

iii) Led f ska ersättas med följande:

”f) En beskrivning, kontrasignerad av den chefstjänsteman som avses i led c, av det interna efterlevnadsprogrammet eller av företagets system för hantering av överföring och export. Denna beskrivning ska innehålla uppgifter om följande:

i) Organisatoriska, mänskliga och tekniska resurser som avsatts för att hantera överföringar och export.

ii) Ansvarskedjan i företaget.

iii) Interna revisions- och rapporteringsförfaranden samt korrigerande åtgärder.

iv) Medvetandegörande och personalutbildning.

v) Fysiska och tekniska säkerhetsarrangemang samt arrangemang för informationssäkerhet.

vi) Registerföring samt spårbarhet för överföringar och export.

vii) Process och förfaranden för transaktionskontroll.”

c) I punkt 3 ska leden b och c ersättas med följande:

”b) Företagets namn och adress.

c) En försäkran om att företaget uppfyller kriterierna i punkt 2.”

d) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. De behöriga myndigheterna ska kontrollera att företaget uppfyller kriterierna i punkt 2, vilket ska ske minst vart tredje år, och de villkor i certifikaten som avses i punkt 4. Företagen ska utan dröjsmål till de behöriga myndigheterna anmäla alla ändringar av sin interna organisation eller av sin industri- eller försäljningsverksamhet på området försvarsrelaterade produkter. I sådana fall får de behöriga myndigheterna bedöma om ett företag fortfarande uppfyller kriterierna i punkt 2.”

e) Punkt 8 ska ersättas med följande:

”8. Medlemsstaterna ska offentliggöra en förteckning över certifierade leverantörer och mottagare, vilken ska uppdateras regelbundet, och de ska underrätta kommissionen, Europaparlamentet och de andra medlemsstaterna om detta.

Kommissionen ska på sin webbplats göra tillgängligt för allmänheten ett centralt register över leverantörer och mottagare som certifierats av medlemsstaterna.”

7. Artikel 17 ska ersättas med följande:

”*Artikel 17*

Översyn och rapportering

Senast den 1 januari 2031 ska kommissionen se över genomförandet av detta direktiv mot bakgrund av förbättringen av Europas försvarsberedskap senast 2030, i enlighet med Europaparlamentets och Europeiska rådets begäran i mars 2025, och rapportera om detta till Europaparlamentet och rådet. Kommissionen ska särskilt utvärdera om, och i vilken utsträckning, detta direktivs mål har uppnåtts, bland annat beträffande den inre marknadens funktion och syftet att förbättra Europas försvarsberedskap senast 2030. I sin rapport ska kommissionen bland annat se över tillämpningen av artiklarna 5, 5a, 9–12 och 15 och utvärdera hur direktivet har förstärkt utbudet av europeiska försvars- och säkerhetsprodukter, med beaktande av bland annat hur väl ökningen lyckats totalt sett och hur situationen ser ut för små och medelstora företag och midcap-bolag. Vid behov ska rapporten åtföljas av ett lagstiftningsförslag.”

Artikel 2

Ändringar av direktiv 2009/81/EG

Direktiv 2009/81/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1 ska ändras på följande sätt:

a) Leden 15 och 16 ska ersättas med följande:

”15. *anbudssökande*: en ekonomisk aktör som ansöker om att få lämna anbud eller har bjudits in att lämna anbud vid ett selektivt eller förhandlat förfarande, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap.

16. *anbudsgivare*: en ekonomisk aktör som har lämnat ett anbud.”

b) Följande led ska införas:

”17a. *centraliserad inköpsverksamhet*: verksamhet som bedrivs i någon av följande former:

a) Anskaffning av varor och/eller tjänster som är avsedda för upphandlande myndigheter eller enheter.

b) Tilldelning av kontrakt eller ingående av ramavtal om byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för upphandlande myndigheter eller enheter.

17b. *stödverksamhet för inköp*: verksamheter för tillhandahållande av stöd för inköp, särskilt i följande former:

a) Teknisk infrastruktur som gör det möjligt för upphandlande myndigheter eller enheter att tilldela kontrakt eller ingå ramavtal för byggentreprenader, varor eller tjänster.

b) Rådgivning om genomförande eller utformning av offentliga upphandlingsförfaranden.

c) Förberedande och administration av upphandlingsförfaranden på den upphandlande myndighetens eller enhetens vägnar och för dennas räkning.”

c) Led 18 ska ersättas med följande:

”18. *inköpscentral*: en upphandlande myndighet eller enhet eller ett offentligt europeiskt organ som tillhandahåller centraliserad inköpsverksamhet och eventuellt också stödverksamhet för inköp.”

d) Följande led ska införas:

”18a. *öppet förfarande*: förfarande där alla intresserade ekonomiska aktörer får lämna anbud efter en anbudsinfordran.”

e) Följande led ska införas:

”21a. *dynamiskt inköpssystem*: en helt elektronisk process för köp av sådant som används frekvent och vars egenskaper, så som de är allmänt tillgängliga på marknaden, tillfredsställer den upphandlande myndighetens eller enhetens behov.”

f) Följande led ska läggas till:

”29. *underhåll*: alla åtgärder som vidtas för att säkerställa beredskapen och den operativa förmågan hos militär utrustning eller utrustning av känslig karaktär, i synnerhet för att bevara utrustningen i eller återställa den till ett specifikt skick fram till slutet av dess användning, inbegripet beredskap för uppdrag, livslängd och uppgraderingar, anpassning och specialisering, inspektion, översyn, provning, service, ändringar, klassificering med avseende på funktionsduglighet, reparation, återvinning, återuppbyggnad, materialåtervinning, bärgning och kannibalisering.”

2. Artikel 8 ska ändras på följande sätt:

a) I led a ska ”432 000 EUR” ersättas med ”2 000 000 EUR”.

b) I led b ska ”5 404 000 EUR” ersättas med ”10 000 000 EUR”.

3. Artikel 9 ska ändras på följande sätt:

a) Rubriken ska ersättas med följande:

”Metoder för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling”.

b) Punkt 5 ska ändras på följande sätt:

i) I led a ska ”80 000 EUR” ersättas med ”360 000 EUR” och ”1 000 000 EUR” ersättas med ”1 800 000 EUR”.

ii) I led b ska ”80 000 EUR” ersättas med ”360 000 EUR”.

c) Punkt 9 ska ersättas med följande:

”9. För ramavtal och dynamiska inköpssystem är det värde som ska beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga planerade kontrakt under ramavtalets eller det dynamiska inköpssystemets hela löptid.”

d) Följande punkt ska läggas till:

”10. För innovationspartnerskap är det värde som ska beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av de forsknings- och utvecklingsverksamheter som ska genomföras under alla stadier av det planerade partnerskapet samt de varor, tjänster eller byggentreprenader som ska utvecklas och upphandlas i slutet av det planerade partnerskapet.”

4. Artikel 10 ska ersättas med följande:

”*Artikel 10*

Kontrakt som tilldelas och ramavtal som ingås av inköpscentraler

1. Medlemsstaterna får föreskriva att en upphandlande myndighet eller enhet får anskaffa byggentreprenader, varor och/eller tjänster från eller med hjälp av en inköpscentral.

Medlemsstaterna får också föreskriva att upphandlande myndigheter eller enheter får anskaffa byggentreprenader, varor och tjänster med hjälp av kontrakt som tilldelas av en inköpscentral, genom att använda dynamiska inköpssystem som drivs av en inköpscentral eller, i den utsträckning som anges i artikel 29.2 andra stycket, genom att använda ett ramavtal som ingåtts av en inköpscentral som erbjuder den centraliserade inköpsverksamheten. Om ett dynamiskt inköpssystem som drivs av en inköpscentral får användas av andra upphandlande myndigheter eller enheter ska detta nämnas i den anbudsinfordran som upprättar det dynamiska inköpssystemet.

I fråga om första och andra styckena får medlemsstaterna fastställa att vissa upphandlingar ska genomföras med anlitande av inköpscentraler eller en eller flera specifika inköpscentraler.

2. En upphandlande myndighet eller enhet som anskaffar byggentreprenader, varor och/eller tjänster från eller med hjälp av en inköpscentral ska anses ha följt detta direktiv under förutsättning att

a) inköpscentralen har följt direktivet, eller

b) de bestämmelser som tillämpats av inköpscentralen vid tilldelningen av kontraktet är förenliga med detta direktiv, och de kontrakt som tilldelats kan omfattas av effektiva åtgärder motsvarande dem som föreskrivs i avdelning IV, om inköpscentralen inte är en upphandlande myndighet eller enhet.

En upphandlande myndighet eller enhet ska också anses ha fullgjort sina skyldigheter enligt detta direktiv när den anskaffar byggentreprenader, varor eller tjänster genom att använda kontrakt som tilldelats av inköpscentralen, genom att använda dynamiska inköpssystem som drivs av inköpscentralen eller, i den utsträckning som anges i artikel 29.2 andra stycket, genom att använda ett ramavtal som ingåtts av inköpscentralen.

Den berörda upphandlande myndigheten eller enheten ska dock ansvara för att fullgöra skyldigheterna i detta direktiv när det gäller de delar som den själv genomför, i synnerhet

a) tilldelning av ett kontrakt inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem som drivs av en inköpscentral,

b) genomförande av en förnyad konkurrensutsättning enligt ett ramavtal som en inköpscentral har ingått,

c) fastställande, enligt artikel 29.4, av vilken av de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet som ska utföra en viss uppgift enligt ett ramavtal som en inköpscentral har ingått.

3. De upphandlande myndigheterna eller enheterna får, utan att tillämpa de förfaranden som anges i detta direktiv, tilldela ett tjänstekontrakt för tillhandahållande av centraliserad inköpsverksamhet till en inköpscentral.

Sådana tjänstekontrakt får också omfatta en bestämmelse om tillhandahållande av stödverksamhet för inköp.”

5. Följande artiklar ska införas:

”*Artikel 10a*

Upphandling med deltagande av upphandlande myndigheter eller enheter från olika medlemsstater

1. Upphandlande myndigheter eller enheter från olika medlemsstater får agera gemensamt vid tilldelning av kontrakt i enlighet med denna artikel.

Upphandlande myndigheter eller enheter får inte tillämpa de förfaranden som anges i denna artikel i syfte att undvika att tillämpa med unionsrätten förenliga tvingande lagregler som är tillämpliga på dem i deras medlemsstat.

2. En medlemsstat får inte förbjuda de upphandlande myndigheterna eller enheterna att använda centraliserad inköpsverksamhet som erbjuds av inköpscentraler i en annan medlemsstat eller att erbjuda centraliserad inköpsverksamhet till upphandlande myndigheter eller enheter i en annan medlemsstat.

När det gäller centraliserad inköpsverksamhet som erbjuds av en inköpscentral som är belägen i en annan medlemsstat än den upphandlande myndigheten eller enheten får medlemsstaterna ange att de upphandlande myndigheterna eller enheterna endast får använda den centraliserade inköpsverksamhet som definieras i artikel 1.17a a eller b.

3. Om en inköpscentral som är belägen i en annan medlemsstat tillhandahåller centraliserad inköpsverksamhet ska detta ske i enlighet med nationella bestämmelser i den medlemsstat där inköpscentralen är belägen. Detta gäller inte för offentliga europeiska organ.

De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där inköpscentralen är belägen ska också tillämpas på följande:

a) Tilldelning av kontrakt inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem.

b) Genomförande av en förnyad konkurrensutsättning enligt ett ramavtal.

c) Fastställande av vilken av de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet som ska utföra en viss uppgift vid ramavtal med flera ekonomiska aktörer utan förnyad konkurrensutsättning.

4. Flera upphandlande myndigheter eller enheter från olika medlemsstater får gemensamt tilldela ett kontrakt, ingå ett ramavtal eller driva ett dynamiskt inköpssystem. De får också, i den mån detta anges i artikel 29.2 andra stycket, tilldela kontrakt som grundas på ramavtalet eller det dynamiska inköpssystemet.

Såvida nödvändiga delar inte regleras genom ett internationellt avtal som ingåtts mellan de berörda medlemsstaterna, ska upphandlande myndigheter eller enheter som deltar ingå ett avtal där följande fastställs:

a) Parternas ansvarsområden och de relevanta nationella bestämmelser som är tillämpliga på dessa.

b) Intern organisation av upphandlingsförfarandet, inklusive ledning, fördelning av de byggentreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas samt ingående av kontrakt.

En deltagande upphandlande myndighet eller enhet ska anses ha fullgjort sina skyldigheter enligt detta direktiv när den anskaffar byggentreprenader, varor eller tjänster från en upphandlande myndighet eller enhet som har ansvar för upphandlingsförfarandet. Vid fastställande av ansvarsområden och tillämplig nationell rätt enligt andra stycket led a får de deltagande upphandlande myndigheterna eller enheterna fördela särskilda ansvarsområden mellan sig och fastställa de tillämpliga bestämmelserna i respektive medlemsstats nationella rätt. Fördelningen av ansvarsområden och tillämplig nationell rätt ska omnämnas i upphandlingsdokumenten för gemensamt tilldelade kontrakt.

5. När flera upphandlande myndigheter eller enheter från olika medlemsstater har inrättat en gemensam enhet enligt unionsrätten, ska de deltagande upphandlande myndigheterna eller enheterna genom ett beslut som fattas av den gemensamma enhetens behöriga organ komma överens om tillämpliga nationella upphandlingsregler som gäller i en av följande medlemsstater:

a) De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den gemensamma enheten har sitt registrerade säte.

b) De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den gemensamma enheten bedriver sin verksamhet.

Den överenskommelse som avses i första stycket kan antingen gälla tills vidare när detta fastställs i den gemensamma enhetens konstituerande akt, eller begränsas till en viss tidsperiod, till vissa typer av kontrakt eller till en eller flera enskilda tilldelningar av kontrakt.

Artikel 10b

Tillfällig gemensam upphandling

1. Två eller flera upphandlande myndigheter eller enheter får komma överens om att genomföra vissa specifika upphandlingar gemensamt.

2. När ett upphandlingsförfarande i sin helhet genomförs gemensamt för alla upphandlande myndigheters eller enheters räkning och i deras namn ska de gemensamt ansvara för att fullgöra skyldigheterna i detta direktiv. Detta gäller också i de fall där en upphandlande myndighet eller enhet administrerar förfarandet och då agerar för egen och för de andra berörda upphandlande myndigheternas eller enheternas räkning.

När ett upphandlingsförfarande inte i sin helhet genomförs för de berörda upphandlande myndigheternas eller enheternas räkning och i deras namn ska de gemensamt endast ansvara för de delar som genomförs gemensamt. Varje upphandlande myndighet eller enhet ska ensam ansvara för att fullgöra skyldigheterna enligt detta direktiv när det gäller de delar som den genomför för egen räkning och i eget namn.”

6. I artikel 13 ska led c och d ersättas med följande:

”c) Kontrakt som tilldelas inom ramen för ett samarbetsprogram grundat på forskning och utveckling som genomförs gemensamt av minst två medlemsstater, avseende utvecklandet av en ny produkt eller en uppgradering som leder till väsentliga förändringar eller väsentliga förbättringar av en befintlig produkt och, i förekommande fall, de senare skedena av hela eller delar av produktens livslängd.

Om en medlemsstat blir fullvärdig medlem i ett samarbetsprogram efter det att forsknings- och utvecklingsfasen i programmet har slutförts ska denna artikel tillämpas på den anslutande medlemsstaten för de senare skedena av produktens livslängd. Ett forsknings- och utvecklingsprojekt som förvaltas av unionens institutioner eller organ och som genomförs i enlighet med unionens regler och finansieras genom unionens budget utgör ett samarbetsprogram som genomförs gemensamt av minst två medlemsstater och kan fortsätta under skedena efter forsknings- och utvecklingsskedet, i vilket fall kontrakt som tilldelas inom ramen för uppföljningsprogrammet också får uteslutas enligt denna artikel.

d) Kontrakt som tilldelas i ett tredje land, inbegripet kontrakt avseende civila inköp, när styrkor är stationerade eller genomgår utbildning utanför unionens territorium, och där de operativa behoven medför att kontrakt måste ingås med ekonomiska aktörer i det område där operationen genomförs.”

7. I artikel 25 ska andra och tredje styckena ersättas med följande:

”Den upphandlande myndigheten eller enheten får vid dessa upphandlingar tillämpa ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande eller ett förhandlat förfarande med offentliggörande av meddelande om upphandling.

Under de förhållanden som anges i artikel 27 eller 27a får upphandlingen genomföras genom en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap.”

8. Artikel 27.1 ska ersättas med följande:

”1. När det gäller särskilt komplicerade kontrakt får medlemsstaterna föreskriva att den upphandlande myndigheten eller enheten, om den anser att användningen av ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande eller ett förhandlat förfarande med offentliggörande av meddelande om upphandling inte medger tilldelning av kontrakt, får använda sig av en konkurrenspräglad dialog enligt denna artikel.

Tilldelning av kontrakt ska ske enbart på grundval av tilldelningskriteriet det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.”

9. Följande artikel ska införas:

”*Artikel 27a*

Innovationspartnerskap

1. Alla ekonomiska aktörer får lämna in en ansökan om att delta i ett innovationspartnerskap efter ett meddelande om upphandling genom att lämna den information för kvalitativt urval som den upphandlande myndigheten eller enheten begär.

I upphandlingsdokumenten ska den upphandlande myndigheten eller enheten identifiera behovet av en innovativ vara, tjänst eller byggentreprenad som inte kan tillgodoses genom inköp av varor, tjänster eller byggentreprenader som redan finns tillgängliga på marknaden. Den ska ange vilka delar av beskrivningen som fastställer de minimikrav som ska uppfyllas av alla anbud. Den information som lämnas ska vara tillräckligt precis för att de ekonomiska aktörerna ska kunna fastställa den begärda lösningens art och omfattning och besluta om de ska ansöka om att få delta i förfarandet.

Den upphandlande myndigheten eller enheten får besluta att inrätta innovationspartnerskapet med en eller flera partner som bedriver separat forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökningar ska vara 30 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska bedöma informationen från de ekonomiska aktörerna och bjuda in lämpliga anbudssökande att delta i förfarandet. Den upphandlande myndigheten eller enheten får begränsa antalet lämpliga anbudssökande som bjuds in att delta i förfarandet. Det enda kriteriet för tilldelning av kontrakt ska vara det anbud som har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet i enlighet med artikel 47.

2. Innovationspartnerskapet ska syfta till utvecklingen av en innovativ vara, tjänst eller byggentreprenad och därpå följande inköp av dessa varor, tjänster eller byggentreprenader, under förutsättning att de motsvarar de prestandanivåer och inte överstiger de maximikostnader som överenskommits mellan den upphandlande myndigheten eller enheten och deltagarna.

Innovationspartnerskapet ska delas upp i successiva etapper som följer stegen i forsknings- och innovationsprocessen, och som kan inkludera tillverkning av varorna, tillhandahållande av tjänsterna eller slutförande av byggentreprenaderna. Innovationspartnerskapet ska ha mellanliggande mål som partnerna i fråga ska uppfylla och föreskriva utbetalning av ersättning genom lämpliga delbetalningar.

Baserat på dessa mål får den upphandlande myndigheten eller enheten efter varje avslutad etapp besluta att avsluta innovationspartnerskapet eller, när det gäller ett innovationspartnerskap som omfattar flera partner, minska antalet partner genom att avsluta enskilda kontrakt, under förutsättning att den upphandlande myndigheten eller enheten i upphandlingsdokumenten har angett dessa möjligheter och på vilka villkor de kan utnyttjas.

3. Om inte annat anges i denna artikel ska den upphandlande myndigheten eller enheten förhandla med anbudsgivarna om det ursprungliga och alla efterföljande anbud som de lämnat, förutom det slutliga anbudet, för att förbättra innehållet i anbuden.

Minimikraven och tilldelningskriterierna får inte vara föremål för förhandling.

4. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska under förhandlingarna säkerställa lika behandling av och rättvis konkurrens mellan samtliga anbudsgivare. De får inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa anbudsgivare i förhållande till andra. De ska skriftligen informera alla anbudsgivare vars anbud inte har uteslutits enligt punkt 5 om eventuella ändringar av de tekniska specifikationerna eller andra upphandlingsdokument. Efter dessa ändringar ska den upphandlande myndigheten eller enheten ge anbudsgivarna tillräckligt med tid för att vid behov kunna ändra sina anbud och lämna de ändrade anbuden.

I enlighet med artikel 6 får den upphandlande myndigheten eller enheten inte röja för de övriga deltagarna konfidentiell information som någon anbudssökande eller anbudsgivare som deltar i förhandlingarna har lämnat utan dennas samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

5. Förhandlingar under förfarandet för innovationspartnerskap får genomföras i successiva steg för att minska det antal anbud som det ska förhandlas om, på grundval av de tilldelningskriterier som anges i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i upphandlingsdokumenten. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i upphandlingsdokumenten ange om den kommer att använda sig av denna möjlighet eller inte. Innan en pågående etapp avslutas får den upphandlande myndigheten eller enheten specificera tilldelningskriterierna och de maximikostnader som ska användas för att välja ut de anbud som deltar i den följande etappen. Tilldelningskriterierna och maximikostnaderna ska stå i proportion till de förväntade resultaten av den pågående etappen och till innovationspartnerskapets mål. Om en anbudsgivare som fallit bort i en tidigare etapp blir berättigad för den efterföljande etappen till följd av tilldelningskriterierna och maximikostnaderna ska denna anbudsgivare bjudas in att delta i den efterföljande etappen.

6. Vid urvalet av anbudssökande ska den upphandlande myndigheten eller enheten särskilt tillämpa kriterier för de anbudssökandes kapacitet på området för forskning och utveckling och när det gäller att utveckla och genomföra innovativa lösningar.

Endast de ekonomiska aktörer som bjuds in att delta av den upphandlande myndigheten eller enheten efter en bedömning av de begärda uppgifterna får lämna in forsknings- och innovationsprojekt, vars syfte ska vara att tillgodose de behov som enligt den upphandlande myndighetens eller enhetens bedömning inte kan tillgodoses genom befintliga lösningar.

I upphandlingsdokumenten ska den upphandlande myndigheten eller enheten fastställa vilka arrangemang för immateriell äganderätt som ska tillämpas. När det gäller innovationspartnerskap med flera partner får den upphandlande myndigheten eller enheten i enlighet med artikel 6 inte röja för övriga partner vilka lösningar som har föreslagits eller annan konfidentiell information som har förmedlats av en partner inom ramen för partnerskapet utan dennas samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

7. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska säkerställa att partnerskapets struktur, särskilt varaktigheten av och värdet på de olika etapperna, avspeglar graden av innovation hos den föreslagna lösningen och de forsknings- och innovationsverksamheter som krävs för att utveckla en innovativ lösning som ännu inte finns tillgänglig på marknaden. Det uppskattade värdet av varor, tjänster eller byggentreprenader får inte vara oproportionerligt i förhållande till de investeringar som krävs för deras framtagande.”

10. Artikel 28 ska ändras på följande sätt:

a) Led 1 ska ersättas med följande:

”1. För byggentreprenad-, varu- och tjänstekontrakt:

a) Om inga anbud eller inga lämpliga anbud eller inga ansökningar har lämnats vid ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande med föregående offentliggörande av meddelande om upphandling, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap, förutsatt att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte väsentligt ändrats och att en rapport skickas till kommissionen, om den begär det.

b) Om ett anbud är ogiltigt eller om ett anbud som lämnats vid ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande med föregående offentliggörande av meddelande om upphandling, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap inte kan godtas med hänsyn till nationella bestämmelser som överensstämmer med vad som föreskrivs i artiklarna 5, 19, 21–24 samt avdelning II kapitel VII, i den mån som

i) de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt, och

ii) de i ett förhandlat förfarande inbegriper endast alla anbudsgivare som uppfyller kraven i artiklarna 39–46 och som i ett föregående öppet förfarande, ett selektivt förfarande, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap har lämnat anbud som uppfyller de formella kraven för anbudsförfarandet.

c) Om de tidsfrister som fastställts för ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande och ett förhandlat förfarande med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, inbegripet de förkortade tidsfrister som avses i artikel 33.7, är oförenliga med den brådskande situationen till följd av en kris. Detta kan gälla exempelvis i de fall som avses i artikel 23 andra stycket d.

d) Om det, när det är absolut nödvändigt och på grund av synnerlig brådska till följd av omständigheter som den upphandlande myndigheten eller enheten inte har kunnat förutse, är omöjligt att iaktta de tidsfrister som gäller vid det öppna förfarandet, det selektiva förfarandet eller det förhandlade förfarandet med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, inbegripet förkortade tidsfrister enligt artikel 33.7. De omständigheter som åberopas som skäl för synnerlig brådska får inte i något fall tillskrivas den upphandlande myndigheten eller enheten.

e) Om kontraktet, av tekniska skäl eller med hänsyn till skydd av ensamrätt, endast kan tilldelas en bestämd ekonomisk aktör."

b) Led 4 b ska ersättas med följande:

"b) För nya byggentreprenader eller tjänster som är en upprepning av liknande byggentreprenader eller tjänster som av samma upphandlande myndighet eller enhet tilldelats samma ekonomiska aktör i ett ursprungligt kontrakt, under förutsättning att de nya byggentreprenaderna eller tjänsterna är i överensstämmelse med ett grundläggande projekt för vilket det ursprungliga kontraktet tilldelats genom ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande med offentliggörande av meddelande om upphandling, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap.

Så snart det första projektet blir föremål för upphandling ska den upphandlande myndigheten eller enheten ange att detta förfarande kan bli aktuellt och i beräkningen ta med det sammanlagda beräknade värdet för kommande byggentreprenader eller tjänster vid tillämpning av artikel 8.

Detta förfarande får bara användas under sju år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts, utom i undantagsfall som avgörs med hänsyn till den levererade produktens, anläggningens eller konstruktionens förväntade livslängd och de tekniska svårigheter som ett byte av leverantör kan orsaka."

c) Led 5 ska ersättas med följande:

"5. För kontrakt som gäller tillhandahållande av luft- och sjöfartstransport för medlemsstaternas väpnade styrkor eller säkerhetsstyrkor som skickats eller kommer att skickas till platser utomlands, om den upphandlande myndigheten eller enheten måste köpa sådana tjänster från ekonomiska aktörer som endast garanterar giltigheten för sina anbud under så korta perioder att det är omöjligt att, även om en förkortad tidsfrist tillämpas enligt artikel 33.7, iaktta de tidsfrister som gäller vid ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande eller ett förhandlat förfarande med offentliggörande av meddelande om upphandling."

11. I artikel 29.2 ska fjärde stycket ersättas med följande:

"Löptiden för ett ramavtal får inte vara längre än tio år, utom i undantagsfall som avgörs med hänsyn till den levererade produktens, anläggningens eller konstruktionens förväntade livslängd och de tekniska svårigheter som ett byte av leverantör kan orsaka."

12. Följande artikel ska införas i avdelning II kapitel V:

”*Artikel 29a*

Dynamiskt inköpssystem

1. Den upphandlande myndigheten eller enheten får använda ett dynamiskt inköpssystem för köp av sådant som används frekvent och vars egenskaper, såsom de är allmänt tillgängliga på marknaden, tillfredsställer den upphandlande myndighetens eller enhetens behov. Ett dynamiskt inköpssystem ska drivas som en helt elektronisk process, och ska under inköpssystemets hela giltighetstid vara öppet för varje ekonomisk aktör som uppfyller urvalskriterierna. Det kan delas in i kategorier av varor, byggentreprenader eller tjänster som är objektivt definierade på grundval av egenskaperna för den upphandling som ska genomföras inom den berörda kategorin. Sådana egenskaper kan omfatta en hänvisning till största tillåtna storlek på senare ingångna specifika kontrakt eller till ett specifikt geografiskt område inom vilket det senare ingångna specifika kontraktet ska fullgöras.

2. För att genomföra en upphandling enligt ett dynamiskt inköpssystem ska den upphandlande myndigheten eller enheten följa reglerna för selektiva förfaranden. Samtliga anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna ska få delta i systemet, och antalet anbudssökande som ska få delta i systemet får inte begränsas i enlighet med artikel 38.3. När den upphandlande myndigheten eller enheten har delat upp systemet i olika kategorier av varor, byggentreprenader eller tjänster i enlighet med punkt 1 i denna artikel, ska den specificera tillämpliga urvalskriterier för varje kategori.

Trots vad som sägs i artikel 33 ska följande tidsfrister gälla:

a) Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökningar ska vara 30 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes. Inga ytterligare tidsfrister ska gälla för mottagande av anbudsansökningar när inbjudan att lämna anbud för den första specifika upphandlingen enligt det dynamiska inköpssystemet har skickats ut.

b) Minimitidsfristen för mottagande av anbud ska vara minst tio dagar från och med den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes.

3. All kommunikation inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem ska endast ske med elektroniska medel.

4. För att tilldela kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem ska den upphandlande myndigheten eller enheten

a) offentliggöra en anbudsinfordran och ange att det är fråga om ett dynamiskt inköpssystem,

b) i upphandlingsdokumenten minst ange vilken typ av köp och vilka kvantiteter som detta system avser samt lämna all nödvändig information om det dynamiska inköpssystemet, inbegripet hur det dynamiska inköpssystemet fungerar, den elektroniska utrustning som används, tekniska arrangemang för anslutning samt tekniska specifikationer,

c) ange alla indelningar i olika kategorier av varor, byggentreprenader eller tjänster och vad som karakteriserar dessa,

d) erbjuda obegränsad och fullständig direkt tillgång till upphandlingsdokumenten, så länge systemet är giltigt.

5. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska under hela den tid som det dynamiska inköpssystemet är giltigt ge alla ekonomiska aktörer möjlighet att ansöka om att få delta i systemet på de villkor som anges i punkt 2. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska fullfölja utvärderingen av sådana anbudsansökningar i enlighet med urvalskriterierna inom tio arbetsdagar från och med mottagandet. Tidsfristen får i enskilda fall förlängas till 15 arbetsdagar när detta är motiverat, särskilt om det finns ett behov av att granska kompletterande dokumentation eller att annars kontrollera om urvalskriterierna har uppfyllts.

Trots vad som sägs i första stycket får den upphandlande myndigheten eller enheten, så länge som inbjudan att lämna anbud för den första specifika upphandlingen inom det dynamiska inköpssystemet inte har skickats ut, förlänga utvärderingsperioden om ingen inbjudan att lämna anbud har utfärdats under den förlängda utvärderingsperioden. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska i upphandlingsdokumenten ange längden på den förlängda period som den avser att tillämpa.

Den upphandlande myndigheten eller enheten ska snarast möjligt informera den berörda ekonomiska aktören huruvida denna får delta i det dynamiska inköpssystemet och skälen till detta på förfrågan.

6. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska bjuda in alla deltagare som får delta i det dynamiska inköpssystemet att lämna ett anbud för varje enskilt kontrakt som ska tilldelas inom systemet i enlighet med artikel 34. Om det dynamiska inköpssystemet har delats in i olika kategorier av byggnadsentreprenader, varor eller tjänster ska den upphandlande myndigheten eller enheten bjuda in samtliga deltagare som får delta i den kategori som motsvarar den berörda specifika upphandlingen att lämna ett anbud.

Den upphandlande myndigheten eller enheten ska tilldela kontraktet till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som anges i det meddelande om upphandling som använts för att inrätta det dynamiska inköpssystemet i enlighet med artikel 47. Dessa kriterier ska vid behov preciseras i inbjudan att lämna anbud.

7. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska i anbudsinfordran ange hur länge det dynamiska inköpssystemet är giltigt. Den ska anmäla eventuella ändringar av giltighetstiden till kommissionen genom att använda följande standardformulär:

a) Om giltighetstiden ändras utan att systemet avslutas, det formulär som ursprungligen användes för anbudsinfordran avseende det dynamiska inköpssystemet.

b) Om systemet har avslutats, det meddelande om kontraktstilldelning som avses i artikel 30.3.

8. Den upphandlande myndigheten eller enheten får när som helst under det dynamiska inköpssystemets giltighetstid begära att de deltagare som får delta lämnar in tillräckliga bevis avseende kriterierna för kvalitativt urval.

9. Inga administrativa avgifter får före eller under det dynamiska inköpssystemets giltighetstid tas ut från de ekonomiska aktörer som vill delta i eller är parter i det dynamiska inköpssystemet.”

13. Artikel 30 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela ett upphandlingskontrakt eller ingå ett ramavtal genom ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap ska informera om detta genom ett meddelande om upphandling.”

b) Följande punkt ska införas:

”2a. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska sända ett meddelande om kontraktstilldelning på grundval av ett dynamiskt inköpssystem senast 30 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt. De får dock samla dessa meddelanden per kvartal. I detta fall ska de sända de samlade meddelandena senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.”

14. Artikel 33 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Vid selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, användning av en konkurrenspräglad dialog och användning av innovationspartnerskap ska minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökningar vara 37 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

När det gäller selektiva förfaranden ska minimitidsfristen för mottagande av anbud vara 40 dagar från och med den dag då inbjudan avsändes och när det gäller öppna förfaranden ska minimitidsfristen för mottagande av anbud vara 35 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes.”

b) Punkt 7 ska ersättas med följande:

”7. Om det i en brådskande situation inte är praktiskt möjligt att tillämpa de minimitidsfrister som anges i denna artikel när det gäller öppna förfaranden, selektiva förfaranden och förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, får en upphandlande myndighet eller enhet

a) fastställa en tidsfrist för mottagande av anbudsansökningar på minst 15 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes och på minst 10 dagar om meddelandet avsändes med elektroniska medel i det format och på de villkor för överföring av meddelanden som anges i punkt 3 i bilaga VI,

b) när det gäller selektiva förfaranden fastställa en tidsfrist för mottagande av anbud på minst 10 dagar från och med den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes, och

c) när det gäller öppna förfaranden fastställa en tidsfrist för mottagande av anbud på minst 15 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes och på minst 10 dagar om meddelandet avsändes med elektroniska medel i det format och på de villkor för överföring av meddelanden som anges i punkt 3 i bilaga VI.”

15. Artikel 34.1 ska ersättas med följande:

”1. Vid selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, konkurrenspräglade dialoger och innovationspartnerskap ska den upphandlande myndigheten eller enheten samtidigt och skriftligen bjuda in de utvalda anbudssökandena att lämna anbud eller att förhandla, eller, när det gäller en konkurrenspräglad dialog, att delta i dialogen eller, när det gäller ett innovationspartnerskap, att delta.”

16. Artikel 35 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska snarast underrätta anbudssökande och anbudsgivare om beslut som fattats om tilldelning av ett kontrakt, ingående av ett ramavtal eller deltagande i ett dynamiskt inköpssystem, inbegripet skälen för beslut om att inte tilldela ett kontrakt, att inte ingå ett ramavtal för vilket det har utgått inbjudan att lämna anbud, att börja om förfarandet eller att inte genomföra ett dynamiskt inköpssystem; denna information ska lämnas skriftligt efter begäran riktad till den upphandlande myndigheten eller enheten.”

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Den upphandlande myndigheten eller enheten får emellertid besluta att inte lämna ut viss information som rör kontraktstilldelning, ingående av ramavtal eller deltagande i ett dynamiskt inköpssystem som anges i punkt 1, om detta skulle hindra tillämpning av lag, strida mot allmänintresset, särskilt försvars- och/eller säkerhetsintresset, skada berättigade kommersiella intressen för offentliga eller privata ekonomiska aktörer eller motverka en sund konkurrens dem mellan.”

17. Artikel 38 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 3 ska inledningen ersättas med följande:

”3. Vid selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden med offentliggörande av meddelande om upphandling, konkurrenspräglad dialog och innovationspartnerskap får den upphandlande myndigheten eller enheten begränsa antalet lämpliga anbudssökande som den bjuder in att lämna anbud eller håller dialog med eller, när det gäller innovationspartnerskap, bjuder in att delta. I det fallet gäller följande:”

b) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Om den upphandlande myndigheten eller enheten utnyttjar den möjlighet som anges i artiklarna 26.3, 27.4, 27a.2 och 27a.5 att minska antalet lösningar som ska diskuteras eller antalet anbud som det ska förhandlas om, ska den göra detta på grundval av de tilldelningskriterier som anges i meddelandet om upphandling eller i förfrågningsunderlaget. I slutfasen ska antalet vara tillräckligt stort för att säkerställa verklig konkurrens i den mån det finns ett tillräckligt antal lösningar eller lämpliga anbudssökande.”

18. I artikel 42 ska följande punkt läggas till:

”7. När det gäller kontrakt avseende byggentreprenader, tjänstekontrakt och monterings- eller installationsarbeten inom ramen för ett varukontrakt, får den upphandlande myndigheten eller enheten kräva att vissa kritiska uppgifter ska utföras direkt av anbudsgivaren eller, om anbud lämnas av en grupp ekonomiska aktörer i enlighet med artikel 5.2, av en deltagare i gruppen.”

19. Följande artikel ska införas i avdelning II kapitel VII avsnitt 3:

”Artikel 49a

Ändring av kontrakt under löptiden

1. Kontrakt och ramavtal får ändras utan nytt upphandlingsförfarande enligt detta direktiv i följande fall:

a) Om ändringarna, oberoende av deras penningvärde, anges i de ursprungliga upphandlingsdokumenten genom klara, precisa och entydiga ändringsklausuler, som kan omfatta prisändringsklausuler, eller optioner. Sådana ändringsklausuler ska ange omfattningen och arten av eventuella ändringar eller optioner samt villkoren för när de får tillämpas. Ändringar eller optioner som skulle medföra en ändring av kontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär är inte tillåtna.

b) För kompletterande byggentreprenader, tjänster eller varor från den ursprungliga entreprenören som har blivit nödvändiga och som inte ingår i den ursprungliga upphandlingen, i de fall ett byte av entreprenör

i) inte kan ske av ekonomiska eller tekniska skäl såsom krav på utbytbarhet eller interoperabilitet med redan befintlig utrustning, befintliga tjänster eller befintliga installationer som upphandlats vid den ursprungliga upphandlingen, och

ii) skulle medföra betydande olägenheter eller betydligt större omkostnader för den upphandlande myndigheten eller enheten.

Eventuella prisökningar får dock inte vara högre än 50 % av värdet på det ursprungliga kontraktet. Om flera successiva ändringar görs ska denna begränsning tillämpas på värdet av varje ändring. Sådana på varandra följande ändringar får inte syfta till att kringgå detta direktiv.

c) Om samtliga följande villkor är uppfyllda:

i) Behovet av ändringen har uppstått till följd av omständigheter som en omdömesgill upphandlande myndighet eller enhet inte har kunnat förutse.

ii) Ändringen medför inte att kontraktets övergripande karaktär ändras.

iii) Eventuella prisökningar är inte högre än 50 % av värdet på det ursprungliga kontraktet eller ramavtalet. Om flera successiva ändringar görs ska denna begränsning tillämpas på värdet av varje ändring. Sådana på varandra följande ändringar får inte syfta till att kringgå detta direktiv.

d) Om den entreprenör som den upphandlande myndigheten eller enheten ursprungligen hade tilldelat kontraktet byts ut mot en ny entreprenör, till följd av antingen

i) en entydig ändringsklausul eller en option i överensstämmelse med led a,

ii) att en annan ekonomisk aktör som uppfyller kriterierna för det kvalitativa urval som ursprungligen fastställts helt eller delvis inträder i den ursprungliga entreprenörens ställe till följd av företagsomstruktureringar, inklusive uppköp, sammanslagningar, förvärv eller insolvens, under förutsättning att detta inte medför andra väsentliga ändringar av kontraktet och inte syftar till att kringgå tillämpningen av detta direktiv, eller

iii) att den upphandlande myndigheten eller enheten själv tar på sig huvudentreprenörens skyldigheter gentemot dennas underleverantörer om denna möjlighet föreligger enligt nationell lagstiftning enligt artikel 21.

e) Om ändringarna, oberoende av deras värde, inte är väsentliga i den mening som avses i punkt 4.

Den upphandlande myndighet eller enhet som har ändrat ett kontrakt i de fall som avses i led b och c i den här punkten ska offentliggöra ett meddelande om detta i *Europeiska unionens officiella tidning*. Ett sådant meddelande ska i tillämpliga delar innehålla den information som krävs i ett meddelande om tilldelning av kontrakt.

2. Dessutom får kontrakt ändras utan att någon kontroll behöver göras av att villkoren i punkt 4 a–d är uppfyllda och utan att något nytt upphandlingsförfarande i enlighet med detta direktiv är nödvändigt om värdet av ändringen är lägre än både

a) tröskelvärdena i artikel 8, och

b) 10 % av det ursprungliga kontraktets värde för tjänste- och varukontrakt och lägre än 15 % av det ursprungliga kontraktets värde för byggentreprenadkontrakt.

Ändringen får dock inte medföra att kontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär ändras. Om flera successiva ändringar görs ska värdet bedömas på grundval av det samlade nettovärdet av dessa ändringar.

3. Vid beräkningen av det pris som nämns i punkt 1 b och c samt i punkt 2 ska det uppdaterade priset vara referensvärdet när kontraktet omfattar en indexeringsklausul.

4. En ändring av ett kontrakt eller ett ramavtal under dess löptid ska anses vara väsentlig i den mening som avses i punkt 1 e om ändringen innebär att kontraktet eller ramavtalet till sin art skiljer sig väsentligt från det kontrakt eller ramavtal som ursprungligen ingicks. Utan att det påverkar punkterna 1 och 2 ska en ändring i alla händelser anses vara väsentlig om ett eller flera av följande villkor är uppfyllt:

a) I och med ändringen införs nya villkor som, om de hade ingått i det ursprungliga upphandlingsförfarandet, skulle ha medfört att andra anbudssökande skulle fått delta än de som ursprungligen valdes eller att andra anbud än de som ursprungligen godkändes skulle ha godkänts eller skulle ha medfört ytterligare deltagare i upphandlingsförfarandet.

b) Ändringen innebär att kontraktets eller ramavtalets ekonomiska jämvikt ändras till förmån för entreprenören på ett sätt som inte medgavs i det ursprungliga kontraktet eller ramavtalet.

c) Ändringen medför att kontraktets eller ramavtalets omfattning utvidgas betydligt.

d) Om en ny entreprenör ersätter den som den upphandlande myndigheten eller enheten ursprungligen hade tilldelat kontraktet i andra fall än de som avses i punkt 1 d.

5. Ett nytt upphandlingsförfarande i enlighet med detta direktiv ska krävas för andra ändringar av bestämmelserna i ett kontrakt eller ett ramavtal under löptiden än de som avses i punkterna 1 och 2.”

20. I artikel 52.6 tredje stycket ska ”sju år” ersättas med ”tio år”.

21. Artikel 55.1 ska ersättas med följande:

”1. De prövningsförfaranden som föreskrivs i denna avdelning ska tillämpas på de kontrakt som avses i artikel 2, inbegripet ramavtal och dynamiska inköpssystem, utom i de undantagsfall som anges i artiklarna 12 och 13.”

22. I artikel 58 c ska första meningen ersättas med följande:

”När det gäller ett kontrakt på grundval av ett ramavtal i enlighet med artikel 29 och när det gäller ett kontrakt på grundval av ett dynamiskt inköpssystem i enlighet med artikel 29a.”

23. Artikel 60.1 c ska ersättas med följande:

”c) i de fall som avses i artikel 58 c andra stycket, om medlemsstaten har åberopat undantag från den period under vilken kontrakt inte får ingås om det bygger på ett ramavtal eller ett dynamiskt inköpssystem.”

24. Artikel 65 ska ersättas med följande:

”*Artikel 65*

Statistikkrav

1. För att möjliggöra en bedömning av tillämpningen av detta direktiv ska medlemsstaterna senast den 31 oktober varje år till kommissionen överlämna en statistikrapport, utformad i enlighet med artikel 66, över de varukontrakt, tjänstekontrakt respektive byggentreprenadkontrakt som de upphandlande myndigheterna eller enheterna har tilldelat under det föregående året.

2. Genom undantag från punkt 1 ska den skyldighet som där fastslås tillfälligt upphävas till och med den 31 december 2030, i enlighet med unionens planeringshorisont för försvarsberedskapen.”

25. Artikel 68 ska utgå.

26. Artikel 73 ska ersättas med följande:

”*Artikel 73*

Översyn och rapportering

Senast den 1 januari 2031 ska kommissionen se över genomförandet av detta direktiv mot bakgrund av förbättringen av Europas försvarsberedskap senast 2030 och rapportera om detta till Europaparlamentet och rådet. Kommissionen ska särskilt utvärdera om och i vilken utsträckning detta direktivs mål har uppnåtts, bland annat beträffande den inre marknadens funktion och syftet att förbättra Europas försvarsberedskap senast 2030. I sin rapport ska kommissionen särskilt se över tillämpningen av artiklarna 8 och 28.2. När så är lämpligt ska rapporten åtföljas av ett lagstiftningsförslag.”

Artikel 3

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 24 november 2027 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

De ska tillämpa dessa bestämmelser senast den 24 februari 2028.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska utfärdas av medlemsstaterna.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 4

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 5

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 21 oktober 2026.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
R. METSOLA	T. DOOLEY
Ordförande	*Ordförande*

Ett uttalande har gjorts med avseende på denna akt och återfinns i EUT C, C/2026/5559, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/5559/oj.